

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ STUDII DE HUNGAROLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT

- Rezumat -

**Conținuturi etnografice în învățământul minorității maghiare din
România de la reforma învățământului
din 1948 până la revoluția din 1989**

Doctorand

Virginás-Tar Emese

Îndrumător științific

Prof. univ. dr. Keszeg Vilmos

Cluj-Napoca

2024

Cuprins

1. INTRODUCERE.....	6
1.1. TEMA ȘI PREZENTAREA PROBLEMEI	6
1.2. CADRUL DE INTERPRETARE.....	8
1.3. CLARIFICAREA TERMENILOR.....	11
2. SURSE ȘI METODA.....	12
2.1. PREZENTAREA SURSELOR.....	12
2.1.1. <i>Surse primare și secundare</i>	12
2.1.2. <i>Limitele surselor</i>	16
2.2. ASPECTE METODOLOGICE	17
2.2.1. <i>Despre metoda analizei de conținut</i>	17
2.2.2. <i>Criteriile analizei de conținut</i>	19
3. ABORDĂRILE TEORETICE ȘI ISTORICE ALE CERCETĂRII	22
3.1. PROGRAME ȘCOLARE	22
3.2. MANUALE	25
3.3. ALTE MATERIALE EDUCATIVE.....	26
3.4. PRESA EDUCAȚIONALĂ	27
3.4.1. <i>Revista pedagogică: Tanügyi Újság</i>	27
3.4.2. <i>Cenzura presei în timpul comunismului</i>	28
4. EDUCAȚIA MINORITARĂ ÎN TIMPUL COMUNISMULUI	31
4.1. PUBLICAREA MANUALELOR	31
4.2. DESPRE ORGANIZAREA EDUCAȚIEI.....	34
4.3. LEGI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA ÎN RALAȚIE CU MINORITĂȚI ȘI ETNOGRAFIE	35
4.3.1. <i>Legi de învățământ și reforme</i>	35
4.3.2. <i>Legi de învățământ din 1864 până la căderea comunismului</i>	36
4.3.2.1. De la formarea statului român până la schimbarea puterii (1862–1918).....	37
4.3.2.2. De la schimbarea puterii până la al doilea arbitraj de la Viena (1918–1940)...	44

4.3.2.3.	De la al doilea arbitaj de la Vinea până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial (1940–1944).....	49
4.3.2.4.	Perioada comunistă (1945–1989)	49
4.3.2.5.	Sumar	53
5.	ANALIZĂ ȘI INTERPRETARE	56
5.1.	CONȚINUTURI ETNOGRAFICE ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ	56
5.1.1.	<i>Prelucrarea datelor</i>	56
5.1.2.	<i>Programe școlare</i>	56
5.1.3.	<i>Publicații metodologice</i>	62
5.1.4.	<i>Culegeri de texte și jocuri</i>	64
5.1.5.	<i>Sumar</i>	70
5.2.	CONȚINUTURI ETNOGRAFICE ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ	70
5.2.1.	<i>Manuale de muzică și autorii lor</i>	70
5.2.2.	<i>Prelucrarea datelor</i>	72
5.2.3.	<i>Clasele primare</i>	75
5.2.3.1.	<i>Programe școlare</i>	75
5.2.3.2.	<i>Manuale</i>	78
5.2.3.3.	<i>Publicații metodologice</i>	79
5.2.3.4.	<i>Culegeri muzicale</i>	80
5.2.3.5.	<i>Sumar</i>	88
5.2.4.	<i>În școala generală</i>	89
5.2.4.1.	<i>Programe școlare</i>	89
5.2.4.2.	<i>Manuale</i>	89
5.2.4.3.	<i>Publicații metodologice</i>	115
5.2.4.4.	<i>Culegeri muzicale</i>	115
5.2.4.5.	<i>Sumar</i>	116
5.2.5.	<i>Discursul despre educația muzicală în revista Tanügyi Újság</i>	116
5.3.	CONȚINUTURI ETNOGRAFICE ÎN EDUCAȚIA LITERARĂ	126
5.3.1.	<i>Manuale de literatură maghiară și autorii lor</i>	126
5.3.2.	<i>Prelucrarea surselor</i>	127

5.3.3. Clasele primare.....	129
5.3.3.1. Programe școlare.....	129
5.3.3.2. Manuale.....	131
5.3.3.3. Publicații de metodologie	134
5.3.3.4. Culegeri de texte	139
5.3.3.5. Caiete de lucru	141
5.3.3.6. Sumar	141
5.3.4. Școala generală	142
5.3.4.1. Programe școlare.....	142
5.3.4.2. Manuale.....	154
5.3.4.3. Publicații de metodologie	215
5.3.4.4. Culegeri de texte	218
5.3.4.5. Caiete de lucru	221
5.3.4.6. Sumar	221
5.3.5. Discursul despre educația literară în revista Tanügyi Újság.....	223
6. CONCLUZII	233
7. BIBLIOGRAFIE.....	242
7.1. LISTA MANUALELOR ȘI MATERIALELOR EDUCATIVE	257
7.2. LISTA PROGRAMELOR ȘCOLARE	276
7.3. LISTA ARTICOLELOR ANALIZATE DIN REVISTA TANÜGYI ÚJSÁG	277
8. ANEXE.....	283
8.1. MANUALE ȘI MATERIALE EDUCATIVE ANALIZATE (1948–1989)	283
8.2. MEMORIILE PROFESRILOR.....	293

Cuvinte cheie: educația minorității maghiare în România, conținuturi etnografice, predarea folclorului, manuale, programe școlare, limba și literatura maghiară, muzică, presa pedagogică, perioada comunismului, analiză de conținut.

Scopul acestei teze de doctorat este identificarea conținuturilor etnografice incluse în disciplinele specific minoritare din România și examinarea reprezentărilor acestora. Cercetarea acoperă perioada comunistă, de la reforma educațională din 3 august 1948, prin legea nr. 175, până la revoluția din 1989, analizând sursele referitoare la cele trei nivele ale învățământului public, de la grădiniță până la școala generală.

În perioada de căutare și formarea a temei, printre obiective s-a aflat și cercetarea condițiilor actuale de predarea etnografiei în școli, dar reorganizările survenite după schimbarea regimului – în special trecerea manualelor școlare pe piața liberă, când într-un an școlar puteau exista până la trei manuale valabile simultan – și creșterea numărului de surse au necesitat să consider revoluția din 1989 ca un moment de cotitură. Examinând limitele cronologice ale cercetării (și titlul tezei), se observă că selecția punctelor de pornire și de final s-a realizat pe baza unor criterii diferite: perioada de studiu începe odată cu intrarea în vigoare a unei legi cadru pentru educație și se încheie cu un eveniment istorico-politic. În urma Legii Educației din 1948, sistemul educațional din România a fost restructurat radical: școlile bisericesti au fost naționalizate, iar ideologiile socialiste au fost impuse în programele școlare. Următoarea schimbare semnificativă – care a inclus și o reconsiderare și o revitalizare a sistemului educațional – a început după revoluția din 1989 din România, chiar dacă noua lege privind educația a intrat în vigoare abia în 1995.

Obiectivul cercetării este, așadar, colectarea documentelor de învățământ (*programe școlare, manuale*) și a materialelor educaționale complementare legitimize de Ministerul Educației (*culegeri de texte, culegeri de cântece/corale, publicații metodologice, caiete de lucru*) și analiza comparativă a acestora prin aplicarea principiilor analizei de conținut.

Teza formulează trei ipoteze: 1. Deși între 1948 și 1989 nu se putea studia etnografia ca disciplină separată în școală, conținuturi etnografice au fost integrate organic în programele școlare a două domenii (literatură și muzică). 2. Elevii întâlnesc astfel o reprezentare a culturii populare, dar direcțiile și paradigmele recente de cercetare științifică întârzie să se reflecte în

programele școlare sau nu se reflectă deloc. 3. Conținuturile etnografice pot fi identificate cel mai pregnant în materialele didactice pentru școala generală.

Materiile de limba și literatura maghiară, precum și cele de muzică și cântec, din cauza caracterului lor maghiar, nu pot fi despărțite de tradițiile maghiare (indiferent de natura acestora), astfel înafară de conținuturile explicit etnografice, încerc să surprind și mesajele latente. Pe deasupra, analizez discursul referitor la educația literară și muzicală, dezvoltat în revista *Tanügyi Újság*, publicat de Ministerul Educației, și fac referire tangențială la amintirile profesorilor pensionate.

Cultura populară și abordările științifice ale acesteia nu au putut fi studiate în cadrul educației formale din România ca materie separată; această situație a fost schimbată odată cu introducerea (în 1999) a cursului *Istoria și tradițiile minorității maghiare din România* în planurile cadru. Referindu-se la imposibilitatea interpretării culturii maghiare universale – adică literatura maghiară și muzica – fără cultura populară, autorii de manuale și programe școlare au integrat în mod semnificativ patrimoniul imaterial în educație.

Astfel, problema poate fi formulată cu ajutor următoarelor întrebări: ce conținuturi etnografice și în ce mod au fost integrate în educația formală? Ce proporție ocupă folclorul în întregul curriculum? Din cele trei domenii de cercetare ale etnografiei – cultura imaterială, cultura materială, cultura socială – care sunt reprezentate? Ce viziuni asupra etnografiei sunt transmise prin materialele menționate? Care sunt genurile menționate în acestea? Cum se raportează instituțiile de învățământ la cultura populară?

Aceste conținuturile etnografice sunt analizate din perspectiva a trei concepte: a *culturii populare*, a *folclorismului* și a *patrimoniului*.

În cursul cercetării mele, am utilizat surse primare și secundare. Ca surse primare, denumesc toate mijloacele de informare pe care le-au publicat instituțiile de stat responsabile de organizarea educației (în cazul nostru Ministerul Educației sau editura subordonată) ca documente de bază pentru educația publică. Aici sunt incluse planurile de învățământ, manualele și alte publicații de specialitate (manuale metodice pentru profesori și educatori, colecții de texte și cântece, manuale, caiete de lucru). Ca date suplimentare, am analizat două tipuri de surse. Pe de o parte, am examinat exemplarele revistei *Tanügyi Újság*, căutând articole și studii educaționale relevante, iar pe de altă parte, am intervievat cadre didactice pensionate de limba

maghiară și muzică, adresând un set de întrebări cu speranța că vor împărtăși experiențele acumulate de-a lungul anilor.

Deoarece sursele disponibile în colecțiile publice erau foarte limitate, am început colectarea manualelor și programelor școlare atât la nivel instituțional, cât și privat. Cercetarea s-a desfășurat în mai multe etape.

Lucrarea se concentrează pe curriculumul școlar pentru clasele 5–8, dar în afară de documentele școlare primare, am analizat și sursele apărute la nivelul educației preșcolare și elementare cu metodele prezentate mai jos. Și analiza claselor liceale era planificată, dar din cauza lipsei de surse am fost nevoită să renunț la ea.

În timpul analizării surselor, am investigat și contextul în care sunt menționate referințele locale, și ce trimiteri se fac la prezentarea mediului înconjurător al elevilor. Este evident că o programă uniformizată la nivel național nu poate include detalii specifice localităților, dar, prin sarcinile și exercițiile propuse, elevii pot fi încurajați să exploreze istoria, geografia și etnografia locală. Textele folclorice prezentate în programă – prin menționarea locului de colectare – oare contribuie la conștientizarea faptului că textele folclorice trăiesc în varietate? Sau, în lipsa acestor detalii, întăresc mai degrabă ideea unei texte naționale și unitare?

După introducere, prezentarea surselor, al metodologiei utilizată și conturarea aspectelor istorice ale cercetării, lucrarea examinează aspectele etnografice și minoritare ale legislației românești, urmată de analiza propriu-zisă.

În primii ani ai perioadei cercetate în disertație, documentele de educație publică promovează o imagine idealizată a poporului, unde poporul este prezentat ca o clasă socială exploatată, care suferă nedreptăți. În anii 1950–1960, menționarea poporului este frecventă în documentele analizate. Ulterior, se menține această abordare idealizată a poporului, unde este atribuit cu virtuți de moralitate și puritate. Autorii programelor consideră că frumusețea artei populare rezidă în simplitatea sa, de aceea predarea acestuia nu necesită o pregătire specială din partea profesorilor. Gyula Ortutay consideră că poporul în perioada feudală constă din iobagi, iar în capitalism înseamnă clasa muncitoare (Ortutay 1955: 37). Materiile cercetate reflectă totaceastă perspectivă.

Unde se întâlneau elevii cu tradiții populare în timpul comunismului, în cadrul școlar? La orele de literaturii și muzică, sub formă de temă de casă (de exemplu, colectarea cântecelor

populare, interogarea membrilor de familie etc.), în cadrul activităților extracurriculare, vizitelor la muzee, expedițiilor pionerești sau taberelor de vară.

Ce genuri folclorice sunt preferate de programă și cum se abordează, pe lângă cultura imaterială, cultura materială și socială? Conform programelor, copiii de vârstă preșcolară întâlnesc basme populare, jocuri populare, ghicitori, zicătoare, poezii și cântece populare, toate integrate în sistemul de obiective didactice pentru dezvoltarea vorbirii, dezvoltarea ritmului și formarea vocii. Dintre toate acestea, cântecul popular este cel mai accentuat pentru grădinițe: în grupa mică predomină folclorul față de muzica compusă, în grupa mijlocie proporțiile celor două categorii sunt aproximativ egale, iar în grupa mare muzica compusă devine mai prevalentă. Culegerii de cântece și jocuri includ o cantitate generoasă de cântece în limba română, inclusiv cântece patriotice și cântece populare, precum și traduceri ale cântecelor provenite de la alte popoare. Scenele și coreografiile recomandate pentru serbările preșcolare combină elemente de dans popular și jocuri de copii cu alte forme de mișcare.

Cercetarea relevă clar de ce se consideră potrivit folclorul din perspectiva pedagogică, ce rol didactic i se atribuie și ce obiective educaționale sunt considerate adecvate. În grădiniță, exersarea poeziilor și a zicătorilor servește la pregătirea vorbirii continue, la pronunția corectă a vocalelor și consoanelor și la aplicarea corectă a accentelor, dezvoltarea ritmului și a auzului; basmele sunt utile pentru formarea corectă a tehnicii de vorbire, dezvoltarea simțului estetic și educația morală; cântecele populare sunt potrivite pentru învățarea intervalelor și dezvoltarea cântatului curat, iar baladele sunt potrivite pentru transmiterea valorilor morale.

La școala primară la muzică predomine două genuri folclorice: jocurile și cântecele. Programa din anii 1970 recomandă mai întâi cântece pentru copii, apoi cântece populare, cântece pionerești și cântece patriotice. Aici, de asemenea, se enunță obiectivul de a crea un cadru școlar pentru dobândirea limbii muzicale materne. La fel ca la nivelul preșcolar, predarea trebuie să înceapă cu folclorul apoi să progreseze spre cântece compuse din ce în ce mai complexe și muzică clasică. Din aceste declarații curriculare și metodologice, putem trage două concluzii principale: folclorul este perceput ca baza culturii muzicale maghiare (și a așa-numitei „limbi muzicale materne”), pe care se bazează predarea altor genuri, și este situat la începutul unei scale liniare de complexitate.

Se poate observa că principiile pedagogice ale lui Kodály Zoltán sunt reflectate în criteriile pentru educația muzicală a grădinițelor și a școlilor primare: organizarea educației

muzicale timpurii, deja de la o vârstă fragedă, importanța cântatului, valorificarea patrimoniului de cântece populare maghiare, intonația clară, asocierea dintre ritm și mișcare, cântarea în comunitate și gradualitatea.

În școala generală, 15% din exemplele muzicale sunt de origine română și 1,75% de altă origine. Știm din textul concursului pentru scrierea manualelor, publicat în *Tanügyi Újság*, că se aștepta ca 40–50% din exemplele muzicale să fie în limba română, dar acest lucru nu s-a realizat. Aflăm că din manualele din anii 1980 aprox. o treime (35,25%) din exemple era folclor. La această grupă de vârstă, genul dominant este cântecul popular, unde noile cântece populare reflectă creațiile culturii corale de după eliberare, deci nu sunt utilizate conceptele de cântec popular vechi și nou, folosite în etnomuzicologie. În Rusia, deja la sfârșitul secolului XIX, Plehanov și ulterior Uniunea Muzicienilor Revoluționari din Rusia considerau cântecele muncitorească drept adevăratele cântece populare ale clasei muncitoare. După al doilea război mondial, statele socialiste, urmând modelul rusesc, au creat conceptul de cântece declarate de interes social general (Tokaji 2000: 107–108).

Cântecul popular este genul revendicat atât de educația muzicală, cât și de cea literară, evident, fiecare din perspectiva sa centrală – textul pentru literatură și melodia pentru muzică. În ambele abordări, cântecele populare sunt mijloace de exprimare a emoțiilor și modul de a transmite sentimentele poporului.

Examinând oferta educațională a manualelor de literatură din școala generală din anii 1950, putem observa un proces de căutare: în clasa a cincea, materialul studiat include cântece populare, basme, proverbe, zicători, ghicitori, iar în clasa a opta, materialul include balade populare, cântece populare, proverbe, jocuri pentru copii, bocete, basme, legende, colinde și zicători. În anii 1970 cantitatea de material didactic scade, inclusiv folclorul (din cauza măsurilor naționale de reducere a suprasoluționării elevilor), dar rolul folclorului devine mai clar și perspectiva asupra folclorului devine mai profesională. În clasa a cincea, predomină basmul, dar sunt prezente și legende, zicători, proverbe, jocuri pentru copii și ghicitori. În clasa a șasea, apare balada populară, în clasa a șaptea, cântecul popular, iar în clasa a opta se studiază atât cântecul popular cânt și balada populară. După terminarea școlii generale, epica populară și lirica populară apar împreună, dar elevii învață și despre obiceiuri care conțin elemente dramatice. În clasa a opta, într-un capitol bogat de texte și exemple din „Doar din surse autentice”, autorul manualului se referă și la un alt domeniu al culturii imateriale, arta populară și caracteristicile

acesteia, subliniind funcționalitatea și rolul social al artei populare. Aici se găsește o listă lungă a manifestărilor materiale ale activității artistice populare (fațade de case, porți secuiești, cruci, textile, sube, pieptare, veste, pungii de tutun, mantale, vase ceramice). Obiectele etnografice apar mai ales sub formă de ilustrații în cărți: cornuri de bivol, cruci, porți, mantale brodate, mobilier sculptat, ceramică decorativă etc. Temele și sistemele instituționale care țin de etnografia socială (familie, rudenie, vecinătate, comunități locale etc.) nu sunt accentuate în programe, dar sunt prezente prin sarcinile care îi determină pe elevi să interacționeze social.

În general, se poate concluziona că în educație, cultura populară se reflectă prin folclor, rar prin exercițiile și într-o mică măsură în educația informală prin vizite la muzee, excursii și activități etnografice, cultura materială.

Am examinat și modul în care manualele tratează problema localității. În general, reiese că folclorul este delimitat cu caracter național (maghiar, român, polonez, rus etc.). Rareori este plasat în context regional (secui), ocazional se aplică delimitarea județeană (de ex. județul Mureș), iar textele folclorice sunt asociate cu localități doar în cazuri excepționale (Sovata, Ceuașu de Câmpie, Chibed). Însă nu există exemple de asociere cu persoane, adică cu informatori. Localitatea nu este un principiu în manuale, nu se menționează dialectele muzicale, regiunile, satele sau personalitățile.

Manualele din anii 1950–1960 își asumă explicit determinarea ideologică, în timp ce în restul manualelor acest aspect este mai puțin accentuat, fiind dedus mai degrabă din selecția și tematica operelor. Politica manualelor de literatură este bine ilustrată de declarațiile personalităților politice publicate în manuale.

Analiza revistei *Tanügyi Újság* a avut puține rezultate. Deși poeziile populare sunt abordate în articolele din ambele domenii, profesorii nu au primit îndrumări metodologice. Dezbaterile și discuțiile referitoare la educația literară nu au abordat aspecte legate de predarea culturii populare în școala generală.

În introducere, am formulat trei ipoteze. Conținuturile etnologice au fost într-adevăr integrate organic în planurile de învățământ ale celor două discipline examinate, iar multe creații folclorice au fost incluse în planurile de învățământ, manuale și alte materiale educaționale, iar în programă se regăsesc și teme etnologice în fiecare an școlar. Nu pare a fi valabilă presupunerea generală că materialele didactice ar transmite o viziune învechită asupra folclorului, ci mai degrabă se pare că a depins de interesul și cunoștințele autorilor de manuale dacă au folosit

rezultate mai vechi sau recente ale științei. A treia ipoteză – conform căreia conținuturile etnologice sunt cele mai accentuate în programa școlară al școlii generale – s-a dovedit a fi adevărată la nivelul planurilor de învățământ și manualelor. La nivel preșcolar și elementar, planurile de învățământ conțin foarte puțin folclor, dar acest lucru este compensat de diverse culegeri de texte, jocuri și cântece, care publică un repertoriu bogat.

Bibliografie de specialitate

ALBERT Ernő

1973 *Háromszéki népballadák*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

ALEXICS György

1897 Vadrózsapör. *Különlenyomat az „Ethnographia” 1897. évfolyamából*. 1–52.

ALMÁSI István

1974 *Seprődi István válogatott zenei írásai és népzenei gyűjtése*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

1979 *Szilágysági magyar népzene*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

2016 A magyar zenei anyanyelv. *Művelődés*. LXIX. évf. 3. szám. 28.

ANTAL László

1976 *A tartalomelemzés alapjai*. Magvető Kiadó, Budapest.

ASZTALOS Enikő

1998 Mákófalvi huszárversek. *Néprajzi Látóhatár. A Györffy István Néprajzi Egyesület Folyóirata*. VII. évf. 1–2. szám. 83–87.

BABBIE, Earl

2003 *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi Kiadó, Budapest.

BAKSA Brigitta

2009 *A néprajzi ismeret oktatásának múltja és jelene*. Doktori disszertáció. Témavezető: dr. Paládi-Kovács Attila, ELTE, Budapest.

2015 *Néprajz az iskolában. A néprajzi ismeretek tanításának múltja és jelene*. Néprajzi értekezések 4. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest.

BALLÉR Endre

2003 A tanterv. In: BALLÉR Endre et al.: *Didaktika – Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, 154–179.

BALOGH Júlia

1996 *Az erdélyi hatalomváltás és a magyar közoktatás 1918–1928*. Püski, Budapest.

BARÁT Istvánné – FORRAI Katalin – OLÁH Zsuzsanna

1954 *Óvodai énektanítás (Módszer és dalok)*. Szocialista nevelés könyvtára 90. Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest.

BAUSINGER, Hermann

1995 *Népi kultúra a technika korszakában*. Osiris–Századvég, Budapest.

BÁNTÓ István

2007 50 esztendő öröksége. *Közoktatás* XVIII. évf. január 1. 9.

BEKE Ibolya

2021 Tankönyvek emlékezetpolitikája. Énkép és ellenségkép a XX. századi román és magyar történelemtankönyvek retorikájában. *Magiszter* XIX. évf. 2. szám 3–20.

BIRÓ Zoltán - GAGYI József - PÉNTÉK János (szerk.)

1987 *Néphagyományok új környezetben. Tanulmányok a folklórizmus köréből*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

BÍRÓ Sándor

2002 *Kisebbségben és többségben. Románok és magyarok 1867–1940*. Pro-Print könyvkiadó, Csíkszereda.

BOTTONI, Stefano

2008 *Sztálin a székelyeknél. A Magyar Autonóm Tartomány története (1952–1960)*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda.

BÖZÖDI György

1939 *Székely bánja*. Mefhosz Könyvkiadó, Budapest.

BUNESCU, Gheorghe

1990 *Legile învățământului din România. 1864–1978*. Institutul de Științe ale Educației, București.

2004 *Antologia legilor învățământului din România*. Institutul de Științe ale Educației, București.

BURA László – FEJÉR Kálmán – PETKES József

1979 *Szatmár vidéki néphagyományok. Népdalok és szöttesek*. Szatmár megyei Művelődési és Szocialista Nevelési Bizottság–Népi Alkotások és Művészeti Tömegmozgalom Szatmár megyei Irányító Központja, Szatmár.

CETERCHI, I. – BULZAN, A. – BENDORFEANU, M.

1966 *Elemente de educație cetățenească. Manul pentru clasa a VIII-a*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

CHIȚIMIA, I. Constantin – NEGOESCU, I.

1960 *Noțiuni de teorie literaturii. Manual pentru clasa a VIII-a.* Editura de Stat Didactică și Pedagogică, București.

CSALAH Márta – LÁSZLÓ BAKK Anikó

1982 Zeneóvodai tapasztalatok. Vallomás két szólamra. *Korunk* 41. évf. 12. szám 956–960.

CSERNÉ ADERMAN Gizella

2005 A pedagógus szerepe a tanítás–tanulás folyamatában, különös tekintettel a tanulói teljesítmények ellenőrzésére és értékelésére. In: BALOGH László – TÓTH László (szerk.):

Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből. Neumann Kht, Budapest Letöltés:

<https://mek.oszk.hu/04600/04669/html/index.htm> Letöltés: 2024.03.22.

DANKANITS Ádám

1973 Tépeldések a Tanügyi Újság ürügyén. *Korunk* 32. évf. 4. szám 602–607.

DÁRDAI Ágnes

2005 A tankönyvkutatás hazai és nemzetközi pozíciói. *Iskolakultúra* 15. évf. 10. szám 120–126.

DEMÉNY István Pál – GAZDA Klára – KESZEG Vilmos – POZSONY Ferenc –

TÁNCZOS Vilmos

2008 *Magyar népi kultúra.* Ábel Kiadó, Kolozsvár.

DOLGOȘEV, Maria – MARINESCU, Elisabeta

1966 *Educația muzicală în grădinița de copii.* Editura Didactică și Pedagogică, București.

DOMOKOS Mariann

2012 Gyulai Pál folklórgyűjtése és meseköltészete. In: SÁRKÁNY Mihály (szerk.):

Modernizáció, kulturális beidegződések és ideológiák. *Ethno-Lore* 29. Az MTE Néprajzi Kutató Intézet Évkönyve, 281–312.

DOMOKOS Pál Péter – RAJECZKY Benjámín

1961 *Csángó népzene. II.* Zeneműkiadó vállalat, Budapest.

DOMONKOS Ottó (főszerk.)

1991 *Kézművesség.* Akadémiai Kiadó, Budapest.

DÖMÖTÖR Tekla

1974 *A népszokások költészete.* Akadémia Kiadó, Budapest.

DUMITRU, Marin

1963 Hol a helye az irodalomelméleti tanításnak? Az elsőség az irodalomelméleté. *Tanügyi Újság* VII. évf. január 8. 6.

D'HAINAUT, Léo

1981 *Programe de învățământ și educație permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

EAGLETON, Terry

2000 *A fenomenológiától a pszichoanalízisig*. Helikon Kiadó, Budapest.

EMBER György – GROZESCU Julián – VULCANU József

1877 *Román népdalok*. Kisfaludy Társaság, Budapest.

ENYEDI Sándor

1991 A romániai magyar könyvkiadás (1944–1989). *Magyar Könyvszemle* 107. évf. 1–2. szám 88–108.

ESZE Tamás

1950 Őszi harmat után. *Irodalomtörténet* 38. évf. II. szám. 64–70.

http://epa.niif.hu/02500/02518/00133/pdf/EPA02518_irodalomtortenet_1950_02_064-070.pdf

Letöltés: 2024.04.11.

FALVY Zoltán

2000 *Ezer esztendő. Milleniumi Daloskönyv*. Dinasztia Kiadó, Budapest.

FARAGÓ József – FÁBIÁN Imre

1982 *Bihari gyermekmondókák*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

FARAGÓ József – JAGAMAS János

1974 *Romániai magyar népdalok*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

FÓRIS-FERENCZI Rita

2018 *A tervezéstől az értékelésig. A tanterv és az értékelés elmélete és gyakorlata*. Kolozsvár.

<file:///C:/Users/E/Downloads/404223056-FORIS-FERENCZI-RITA-A-TERVEZEST%C5%90L-AZ-ERTEKELESIG-A-TANTERV-ES-AZ-ERTEKELES-ELMELETE-ES-GYAKORLATA-pdf.pdf> Letöltés: 2024.01.08.

FÓRIS-FERENCZI Rita – PÉNTEK János

2011 A romániai magyar közoktatás, különös tekintettel az oktatási nyelv(ek)re. In: BARTHA Csilla – NÁDOR Orsolya – PÉNTEK János (szerk.): *Nyelv és oktatás kisebbségben. Kárpát-medencei körkép*. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 73–131.

GAGYI József

2021 *Gép és nép. Gépek és a társadalmi változások vidéken*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár.

GAZDA Klára

2001 A romániai magyar népművészetkutatásról (Problémák, módszerek, eredmények). In. Keszeg Vilmos (Szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár 9. 83–120.

2008 *Közösségi tárgykultúra – művészeti hagyomány*. BBTE Magyar Néprajzi és Antropológia Tanszék, Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár.

GEORGESCU, Florin

1959 Folclorul și mișcarea artistică de amatori. *Revista de Folclor*. IV. 1–2. 97–112.

GIDÓ Attila

2013 *Oktatási intézményrendszer és diákpopuláció Erdélyben 1918–1948 között*. Erdélyi Tudományos Füzetek, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár.

2014 *Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică*. Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca.

GYÓRFFY Gábor

2007 Sajtócenzára a kommunista Romániában. *Regio* 18. évf. 3. szám 95–116.

HARANGI László

2003 A „lifelong learning paradigma és hatása” In. Mayer József – Singer Péter (szerk.): *A tanulás kora. Felnőttoktatási Akadémia, Gyula.*

<https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/felnottoktatas/tanulas-kora> Letöltés: 2024.02.22.

HEGYI István

2016 Írásbeliség és szóbeliség. *Parlando* 6. szám 1–8.

<https://www.parlando.hu/2016/2016-6/Hegy-Irasbeliseg.pdf> Letöltés 2024.01.03.

HOPPÁL Mihály

1989 Ajánlás. In. CSONKA-TAKÁCS Eszter (szerk.): *Ajánlások a hagyományos kultúra és folklór védelmére (UNESCO közgyűlés, 1989)*, EFI Communicationes 1., Európai Folklór Intézet, Budapest.

HORVÁTH István

1971 *Magyarózdi toronyalja. Írói falurajz*. Dacia Könyvkiadó. Kolozsvár.

HORVÁTH Károly

1965 Kisfaludy Károly (1788–1830). In: SÓTÉR István (főszerk.): *A magyar irodalom története* III. Akadémiai Kiadó, Budapest, 397–412.

IMETS László

1970 *Csíkszeredai daloskönyv*. Csíkszereda.

IVAȘCU AI.

1923 *Colecție cuprizând legea învățământului secundar. Regulamentul scoalelor secundare. Regulamentul comitetelor scolare și programele analitice pentru scoalele secundare de baieti și fete cu toate modificările introduse. Înprimeriile „independența”, Bukarest.*

JAGAMAS János – FARAGÓ József

1974 *Romániai magyar népdalok*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

JAGAMAS János – FARAGÓ József (szerk.)

1954 *Moldvai csángó népdalok és népballadák*. A Folklór Intézet Kolozsvári Osztályának gyűjteményéből. Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, Bukarest.

JAKAB Albert Zsolt – VAJDA András

2018 Örökség: etnicitás, regionális identitás és territorialitás. In: JAKAB Albert Zsolt – VAJDA András (szerk.): *A néprajzi örökség új kontextusai. Funkció, használat, értelmezés*. Kriza Könyvek 43, Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 7–28.

JUNGBERT Magda – KERÉKES Ella – SZILÁGYI Anna

1976 *Mit játszunk az óvodában?* Editura Didactică și Pedagogică, Bukarest.

KALLÓS Zoltán – SZABÓ T. Attila

1971 *Balladák könyve. Élő hazai magyar népballadák*. Kriterion könyvkiadó, Bukarest.

KATONA Imre – ORTUTAY Gyula

1970 *Magyar népdalok I–II*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

KARLOVITZ János

2002 Tankönyvi, tankönyvelméleti alapfogalmak. *Könyv és nevelés*. II. évf. 2. szám 47–59.

<http://olvasas.opkm.hu/index.php?menuId=125&action=article&id=122> Letöltés: 2017.12.03.

2007 Tankönyv kutatási perspektívák. *Publicationes Universitatis Misklciensis. Sectio Philosophica*, 47–62.

https://matarka.hu/koz/ISSN_1219-543X/tomus_12_fas_1_2007/ISSN_1219-543X_tomus_12_fas_1_2007_047-062.pdf Letöltés: 2024.06.10.

KESE Katalin

2009 Ács Károly, a magyar-román irodalmi kapcsolatok úttörője *Barátság* 16. évf. 2. szám 6043–6047.

KESZEG Vilmos

1991 A hiedelemtudás szerkezete. *Erdélyi Múzeum*. 53. kötet 122–144.

2008 *Alfabetizáció, írásszokások, populáris írásbeliség*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár.

2018 Keresztútban a népi kultúra: interpretációs és kontextualizáló kísérlet. In: JAKAB Albert Zsolt – VAJDA András (szerk.): *A néprajzi örökség új kontextusai. Funkció, használat, értelmezés*. Kriza Könyvek 43, Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 29–77.

2023 Visszatérés a hagyományokhoz: az örökségsítés és az értékesítés mint revitalizációs stratégiák. In: FEHÉR Andrea (szerk.): *Örökség – identitás – emlékezet. A kulturális és szellemi örökség recepciója Erdélyben*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 63–104.

KERLINGER, Fred. N

1973 *Foundations of Behavioral Research*. New York University.

KÉRDŐ Andrea

2008 *A tartalomelemzés elmélete és gyakorlati alkalmazása*. Budapest.

http://www.szociologia.eu/sites/default/files/hir_csatolmanyok/tartalomelemzes_kerdo_andrea.pdf Letöltés: 2020.06.12.

KIRÁLY Flóra

2017 A tanári kérdezős stratégiák egyéni sajátosságai. *Anyanyelv-pedagógia* X. évf. 4. szám 19–31.

KLIGMAN, Gail – VERDERY, Katherine

2011 *Peasants Under Siege. The Collectivization of Romanian Agriculture, 1949–1962*, Princeton University Press, Princeton and Oxford.

KODÁLY Zoltán

1929 *Gyermekkarok, Visszatekintés I*, 43.

1943a *Iskolai énekgyűjtemény I. 6–10 éves tanulóknak*. Országos Közoktatási Tanács, Budapest.

1943b *Olvasógyakorlat. Bevezető a magyar népzenebe*. Editio Musica, Budapest.

1944 *Iskolai énekgyűjtemény II. 11–14 éves tanulóknak*. Országos Közoktatási Tanács, Budapest.

1962 *Kis emberek dalai*. Zeneműkiadó Vállalat, Budapest.

KÖLLŐ Zsófia

2019 A romániai magyar tankönyvkiadás helyzete történeti megközelítésben. *Magiszter* XVII. évf. 2. szám 41–44.

KRIPPENDORFF, Klaus

1995 *A tartalomelemzés módszertanának alapjai*. Balassi Kiadó, Budapest.

KÜRTI László

2014 Irodalom és néprajzi reprezentáció: Kalotaszeg Katona Szabó István regényeiben. In: KESZEG Vilmos – SZÁSZ István Szilárd – ZSIGMOND Júlia (szerk.): *Néprajzi intézmények, kutatások, életpályák*. Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 22. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 459–480.

LAJTHA László

1954a *Szépkenyerűszentmártoni gyűjtés*. Népzenei Monográfiák I. Zeneműkiadó, Budapest.

1954b *Széki gyűjtés Népzenei Monográfiák I*. Zeneműkiadó, Budapest.

1978 *Széki gyűjtés Népzenei Monográfiák I*. Zeneműkiadó, Budapest.

LANTOS Rezsőné – LUKIN Lászlóné

1978 *Ének-zene 2*. Tankönyvkiadó, Budapest.

LÁZOK Klára

2007 Könyvkiadás és cenzúra az 1950–60-as évek Romániájában. *Regio. Kisebbség, Politika, Társadalom* 18. évf. 3. szám 117–145.

MACREA-TOMA, Ioana

2006 Cenzura instituționalizată și încorporată. Regimul publicațiilor în România comunistă. In: RUXANDRA Cesereanu (ed.): *Comunism și represiune în România comunistă*. Polirom, Iași, 217–233.

MAGYARI Etelka

1999 Halotti búcsúztatók a bánsági Újszentesen. In: KESZEG Vilmos (szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 7. Írás, írott kultúra, folklór*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 89–94.

MARÓTI Andor

2016 A kultúraközvetítés zsákutcái. *Valóság* 59. évf. 8. sz. 12–15.

MAYER Péter

2011 Dokumentumelemzés. In: KÓRÓDI Márta (szerk.): *Turizmus kutatások módszertana*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs, 24–27.

MIKLÓS Alpár

2015 Szovátai pionír-expedíciók egy magángyűjtemény tükrében: kisebbségi törekvések, amatőr néprajzi gyűjtések az 1970–1980-as évek Romániájában. In: BAKOS Áron – KESZEG Vilmos (szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 23*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 329–376.

MIKOS Éva

2019 A kulturális örökség funkcióinak változása a 20. század társadalomtörténeti folyamatai tükrében. In: JAKAB Albert Zsolt – PETI Lehel (szerk.): *Aranymadár. Tanulmányok Táncczos Vilmos tiszteletére*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 985–998.

MOLNÁR Edit Katalin

2015 A tantervelméleti alapfogalmak. In: MOLNÁR Edit Katalin – VÍGH Tibor: *A tantervelmélet és a pedagógiai értékelés alapjai*. SZTE BTK Pedagógiai Értékelés és Tervezés Tanszék, 2–10.

MOTORA-IONESCU, Ana

1978 *Îndrumător pentru predarea muzicii la clasele I–IV*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

MURVAI László

1996 *Fekete fehér könyv*. Stúdium Könyvkiadó, Kolozsvár.

NAGY István

1972 Ajánlás. In: *Szállj szép szavú dal. Iskolai kórusgyűjtemény*. Editura Didactică și Pedagogică, Bukarest, 5.

1972 Előszó. In: Szabó M. Klára: *Dalolj velünk*. Editura Didactică și Pedagogică, Bukarest, 3–4.

NASTASĂ, Lucian

2003 *Minoritățile etnoculturale. Mărturii documentare. Maghiarii din România (1956–1968)*. Centrul de resurse pentru diversitate etnoculturală, Cluj-Napoca.

MACREA-TOMA, Ioana

2006 Cenzura instituționalizată și încorporată. Regimul publicațiilor în România comunistă. In: Ruxandra CESEREANU (ed.): *Comunism și represiune în România comunistă*. Polirom, Iași.

OLOSZ Katalin – ALMÁSI István

1969 *Magyargyerőmonostori népköltészet*. Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest.

ORTUTAY Gyula

1966 *Halhatatlan népköltészet*. Néprajzi vázlatok. Magvető Könyvkiadó, Budapest.

ORTUTAY Gyula – KATONA Imre

1970 *Magyar népdalok. I–II*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

ÓHIDY Andrea

2006 Lifelong Learning (Egy oktatáspolitikai koncepció értelmezési lehetőségei Európában). *Új Pedagógiai Szemle* 56. évf. 6. szám 65–71.

PALÁDI-KOVÁCS Attila (főszerk.)

1997 *Életmód. Magyar néprajz IV*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

2001 *Gazdálkodás. Magyar néprajz II*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

PANEK Zoltán

1957 „Felsőbb osztályba léphet.” Megjegyzések egy új tankönyvhöz. *Utunk* XII. évf. 38. szám szeptember 19. 11.

PETROI, Adelina-Mihaela

2017 *Spiru Haret și învățământul ca remediu al carentelor societății*.

<https://www.edusoft.ro/spiru-haret-si-invatamantul-ca-remediu-al-carentelor-societatii/> Letöltés: 2020.05.10.

PÉTER Éva

2012 Márkos Albert vokális népdalfeldolgozásai a tanításban. *Parlando*, 4.

<https://www.parlando.hu/NEWPROBE/Peter-Markos.pdf> (Letöltés: 2024.02.17.)

PINTÉR Jenő

1930 *Magyar irodalomtörténet. Tudományos rendszerezés. Ötödik kötet: A magyar irodalom a XIX. század első harmadában*, Budapest.

PUKÁNSZKY Béla – NÉMETH András

1994 *Neveléstörténet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

PUKÁNSZKY Béla – NÓBIK Attila

2019 *A magyar iskoláztatás története a 19–20. században*. Egyetemi jegyzet. SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet, SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, Szeged.

https://eta.bibl.u-szeged.hu/1668/2/magyar_isk_tortenete/www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Magyar_isk_tortenete/index.html Letöltés: 2024.04.10.

RÁDULY János

1975 *Kibédi népballadák*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

RICHTER Pál

2018 *Kodály Zoltán népzene kutatói munkássága*, Leányfalu.

https://real.mtak.hu/89585/1/KODALY_05_kepekkel.pdf Letöltés: 2024.01.10.

2021 *Bartók Béla jelentősége a magyar népzene kutatásban*, Zenetudományi Intézet, Budapest.

<https://bartok-gyujtesek.zti.hu/> Letöltés: 2024.02.02.

RIZNERNÉ KÉKESI Mária – ÖRDÖG László

1988 *Ének-zene az általános iskola 5. osztálya számára*. Hetedik kiadás. Tankönyvkiadó, Budapest

SEBESTYÉN Mihály

2003 Oktatási állapotok Marosvásárhelyen a két Bolyai korában. In: CSEGZI Sándor – JUNG János – KISS Elemér – PÁL-ANTAL Sándor (szerk.): *A tér úttörője. Bolyai János emlékévé, Marosvásárhely, 2002*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 43–52.

ȘERFEZI Ion

1978 *Metodica predării muzicii la clasele I–IV*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

SÓFALVI Emese

2021 A kolozsvári magyar nyelvű zeneoktatás 1918–1950 között. Vázlatos áttekintés. *Parlando*, 2. szám.

SÓTÉR István (főszerk.)

1965 *A magyar irodalom története III. A magyar irodalom története 1992-től 1849-ig*. Akadémia Könyvkiadó, Budapest.

<https://mek.oszk.hu/02200/02228/html/03/index.html> Letöltés: 2024. 04. 07.

SZABÓ Csaba

1977 *Hogyan tanítsuk korunk zenéjét?* Kriterion, Bukarest.

SZEGŐ Júlia – SEBESTYÉN DOBÓ Klára

1958 *Kötöttem bokkrétát. 150 népdal*. Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, Bukarest.

SZENIK Ilona

1971 *Népdallemezek? A Hét* 2. évf. 43. szám 8.

SZENIK Ilona – ALMÁSI István – ZSIZSMANN Ilona

1957 *A lapádi erdő alatt. Ötvennyolc magyarlapádi népdal.* Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó. Bukarest.

SZÉKELY Győző

1998 Közoktatási reform Romániában. *Korunk* III. évf. 9. szám 8–20.

2009 *Magyar nyelvű tankönyvek Erdélyben.* Ábel Kiadó, Kolozsvár.

TAPODI Zsuzsa

2001 *Irodalom a politika szolgálatában. Gaál Gábor munkássága pályája utolsó szakaszában (1946–1954).* Officina Hungarica XI. Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest.

TISMĂNEANU, Vladimir

2006 *Raport final. Comisia prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România.* București.

TOKAJI András

2000 *Zene a sztálinizmusban és a Harmadik Birodalomban.* Balassi Kiadó, Budapest.

TURCSÁN Gábor

1998 Olvasókönyvek tartalomelemzése. *Új Pedagógiai Szemle.* 48. évf. 11. szám 33–43.

VARGYAS Lajos

1981 *A magyarság népzeneje.* Zeneműkiadó Vállalat, Budapest.

VEREBÉLYI Kincső

1992 A folklór jogi védelme. In: CSONKA-TAKÁCS Eszter (szerk.): *EFI Communicationes 4.* Európai Folklór Intézet, Budapest.

VERESTÓY Ilona

1980 Ének-zene. In: Péterfy Emília (szerk.): *Módszertani alapfogalmak az ének, rajz, testnevelés, kézimunka tanítására az I–IV. osztályban. Tankönyv a tanítóképző pedagógiai líceumok számára.* Editura Didactică și Pedagogică, Bukarest.

VINCZE Gábor

1994 *A romániai magyar kisebbség történeti kronológiája 1944–198.* Teleki László Alapítvány, Budapest.

<https://vincze.adatbank.transindex.ro/index.php?action=keres> Letöltés: 2020.06.11.

1997a A romániai magyar kisebbség oktatásügye 1944–1948 között. *Magyar Kisebbség* 3. évf. 7–8. sz. (1–2) <https://epa.oszk.hu/02100/02169/00006/M970135.HTM> Letöltés: 2020.05.11.

1997b A romániai magyar kisebbség oktatásügye 1944 és 1989 között. *Magyar Kisebbség* 3 évf. 9–10. sz. (3–4) <https://epa.oszk.hu/02100/02169/00007/M970327.htm> Letöltés: 2020.05.11.

VIRGINÁS-TAR Emese

2017 Fokozati dolgozatok a népi kultúra oktatásáról. In: KESZEG Vilmos – SZAKÁL Anna – VIRGINÁS-TAR Emese (szerk.): *A Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 25. Néprajzkutatás Erdélyben: intézmények, kutatói életpályák, mentalitások*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 47–70.

VOIGT Vilmos

2014 *A folklorisztika alapfogalmai*. Argumentum Kiadó, Equintre Kiadó, Budapest.

VOIGT Vilmos (Szerk.)

1998 *A magyar folklór*. Osiris Kiadó, Budapest.

VOIGT Vilmos – BALOGH Lajos

1974 *A népköltési (folklór) alkotások kritikai kiadásának szabályzata*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szerző nélkül

1933 Colecțiunea legilor, regulamentelor, programelor precum și a deciziunilor și dispozițiunilor generale privitoare la școalele profesionale de fete, de meserii și de menaj. Aprobată și recomandată de Ministerul Instrucțiunii, al Culterlor și Artelor cu nr. 125.914 din 31 Aug. 1933

1989 *Ajánlások a hagyományos kultúra és folklór védelmére*. In: CSONKA-TAKÁCS Eszter (szerk.): *Ajánlások a hagyományos kultúra és folklór védelmére (UNESCO közgyűlés, 1989)*, EFI Communicationes 1., Európai Folklór Intézet, Budapest.

Lexicoane

Magyar Néprajzi Lexikon

1980 DÖMÖTÖR Tekla Monda (szócikk). In: Ortutay Gyula (főszer.): *Magyar Néprajzi Lexikon III, N–Szé*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

<https://www.arcanum.com/cs/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/m-732AC/monda-73475/> Letöltés: 2024.01.22.

1980 KATONA Imre – RAJECZKY Benjamin Népdal (szócikk). In: ORTUTAY Gyula (szerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon K-Né*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 711–714.

1982 KÓSA László Vadrózsa-pör (szócikk). In: ORTUTAY Gyula (szerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon Szé-Zs*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

<https://www.arcanum.com/cs/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-neprajzi-lexikon-71DCC/v-74097/vadrozsa-por-740AE/> Letöltés: 2024.03.02.

1979 LAJOS Árpád Gyermekjáték (szócikk). In: Ortutay Gyula (szerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon F-Ka*, Akadémia Kiadó, Budapest.

Romániai Magyar Irodalmi Lexikon

1981 Dombi Erzsébet (szócikk). In: BALOGH Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon I. A–F*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 265.

1981 L. F. [László Ferenc] Electrecord (szócikk). In: Balogh Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon A–F*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 282–287.

1981 B. A. [BENKŐ András] Énekeskönyv (szócikk). In: Balogh Edgár (főszerk.) In: *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon I, A–F*, 301–302.

1991 Katona Szabó István (szócikk). In: BALOGH Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon II. G–Ke*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 407–408.

1981 L. G. [LÁNG Gusztáv] Csehi Gyula (szócikk). In: BALOGH Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon II. A–F*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 358–359.

1991 K. K. [KÖLLŐ Károly] Jócsák János (szócikk). In: BALOGH Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon II. G–Ke*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 319.

1991 M. I. Gál Elemér (szócikk). In: BALOGH Edgár (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon II. G–Ke*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 22.

1994 B. A. [BENKŐ András], Kovácsné Gábor Aranka (szócikk) In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon III, Kh–M*, 134.

1994 B. A. [BENKŐ András], Maxim Éva (szócikk) In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon III, Kh–M*, 396–397.

1994 B. E. [BALOGH Edgár] Láng Gusztáv (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon III. Kh–M*. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 239–240.

- 1994 F. M. [FEJÉR Miklós] Kuszálík Piroska (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon III*, Kh–M, 227–228.
- 2002 B. A. [BENKŐ András] Nagy István (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon N–R*, 35–36
- 2010 B. J. Verestóy Ilona (szócikk) In. DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon V/2 T–Zs*.
- 2010 R. M. Tanügyi és Pedagógiai Könyvkiadó (szócikk) In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon 5/2*. Erdélyi Múzeum-Egyesület – Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 690–702.
- 2010 B. I. Tanügyi Újság (szócikk) In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon 5/2 S–Zs*, Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár.
- N. P. [NAGY Pál] 2010 Sütő András (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon III. S–Sz*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest-Kolozsvár.
<https://kriterion.ro/glossary/suto-andras/> Letöltés: 2024.05.02.
- 2010 K. N. Szegő Júlia (szócikk) In. In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon V/1, S–Sz*.
- 2010 S. Zs. G. Takács Gabriella (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon V/2 T–Zs*.
- B. A. [BENKŐ András] Márkos Albert (szócikk). In: DÁVID Gyula (főszerk.): *Romániai Magyar Irodalmi Lexikon. Kh–M*. 357.

Romániai Magyar Lexikon

- 2010 KESZEG Vilmos Romániai magyar népballadák (szócikk). In: Bárdi Nándor (szakmai vezető): *Romániai Magyar Lexikon* <https://lexikon.adatbank.ro/tematikus/szocikk.php?id=39> Letöltés: 2024.01.10.
- 2010 PAPP Z. Attila – MÁRTON János Oktatási rendszer (szócikk). In: Bárdi Nándor (szakmai vezető): *Romániai Magyar Lexikon* <https://lexikon.adatbank.ro/mobil/tarsadalomismeret/szocikk.php?id=44> Letöltés: 2024.03.19.

Magyar Életrajzi Lexikon

1994 Márkos Albert (szócikk). In: Kenyeres Ágnes (főszerk.): *Magyar Életrajzi Lexikon*
(<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/m-76AF9/markos-albert-76C3B/> Letöltés: 2024.03.04.)